

Horlitolia pravej viery?

vdp. Lubomír Urbančok

16. mája 2021 ✝ Cirkev ✝ Nedel'ná homília

Zdroj: wikimedia commons

Dnes, keď slávime nedeľu po Nanebovstúpení Pána a kontemplujeme obraz nášho milovaného Spasiteľa, ktorý vystúpil k svojmu Otcovi, sa zároveň pripravujeme na Turíce. Pán nám posielal Tešiteľa – Ducha svätého, ktorého očakáva počas týchto dní zbor apoštolov, aby tak dali počiatok dielu, ktoré pretrvá do konca čias – Cirkvi. Apoštoli tak majú pred svojím zrakom Božieho Syna v nebeskej sláve, ktorú s ním zakusovali na vrchu premenenia a zároveň vykonávajú si prvú novému v dejinách ľudstva, očakávajú Dar Otca i Syna v podobe Svätého Ducha, uvedomujúc si, že dielo, ktoré im Syn odovzdal, nie je ich dielom, ale dielom Najsvätejšej trojice, ktorá pôsobí prostredníctvom Božej milosti a jej putom je nadprirodzená láska, ktorá je dielom účinkovania Ducha Svätého.

Vo východnej teologickej tradícii je Božia milosť označovaná aj symbolom svetla. V úvodnom introite sme spievali slová žalmu, ktoré hovoria „*Pán je moje svetlo a moja Spása, kohože sa mám strachovať?*“ Apoštoli, ktorých srdcia boli očistené rozličným utrpením, sa tieto dni pripravujú na začiatok Cirkvi a ohlasovania Evanjelia, ktoré potrvá až do konca všetkých čias.

V súčasnosti by nás mohol naplniť pocit, ktorý vyjadruje v jednej svojej knihe britský anglikánsky filozof Roger Scruton: „*Strata náboženstva znamená stratu, ktorá nás v živote stretáva a ktorú je ťažšie uniesť. Ľudia začínajú pred touto stratou utekať, bagatelizovať ju alebo zatvrdzovať svoje city, ktoré ju však činia nenahradiiteľnou. Cesta zriekania sa koniec koncov stojí na tom, že existuje niečo, čoho sa je možné zrieknuť. Zriecť sa však lásky je možné len vtedy, keď sa naučíme milovať. Práve preto sa v spoločnosti bez náboženstva prejavuje akási nákazlivá zatvrdnutosť srdca a na všetkých stranách sa predpokladá, že to nie je žiadna tragédia, žiadny žal, žiadny zármutok, pretože nič, nad čím by sme mali smútiť, neexistuje. Neexistuje ani šťastie – len zábava. Za takýchto okolností je strata náboženstva stratou strát.*“ [1]

Keď sledujeme úpadok náboženstva a rozkoly v Cirkvi všade okolo nás, právom sa môžeme stotožňovať s pocitmi tohto velikána ľudského ducha. Preto do istej miery so smútkom sledujeme rozdelenia, ktoré vznikli v Cirkvi z rozličných dôvodov a motivácií, avšak vo väčšine prípadov išlo o nenaplnené ľudské

ambície a túžby, ktorých koreňom bola neúprimnosť. V uplynulých desaťročiach sme mohli na Západe pozorovať rôzne paródie na slúženie svätej omše – v podobe klaunovskej, rockovej a rôznych iných pseudopodobách.

Všetky tieto zosvetštené pokusy, ktorých stredobodom bolo nahradenie Boha ľudskou pýchou, majú paralelu v Satanovom hriechu. Ako píše cirkevní otcovia, ten odmietal prijať Boží plán vykúpenia, keď sa Boh tak znížil, že sa stal človekom. V prípade týchto paródií svätej omše predošlé generácie odmietli prijať liturgiu, tak ako ich slávila Cirkev, ako niečo, čo je Bohom dané. Liturgia Cirkvi bola pre celú cirkevnú tradíciu natoľko vzácna, že keď napríklad mnohí biskupi požiadali blahoslaveného Pia IX. o zaradenie svätého Jozefa do Rímskeho kánonu, ten to odmietol, pretože povedal, že nemá na to autoritu, pretože liturgia Cirkvi je tak posvätná, že ani on ako pápež ju nemá právo meniť.

So znepokojením sledujeme situáciu v Nemecku, kde sa mnohí biskupi vedome rozhodli požehnávať homosexuálne zväzky, ktoré sa Bohu ošklivia. Na Slovensku mnohých veriacich znepokojuje, keď kňazi nerešpektujú právo veriaceho prijímať sväté prijímanie tak, ako to vždy robili, do úst. V týchto našich bratoch a sestrách sa vytvára hlboká rana, ktorej liečba si vyžaduje hlbokú vnútornú silu.

Uprostred tohto zmätku sa objavujú rôzni hrdinovia ortodoxie, aj „zlava“ aj „sprava“, ktorí znova miesto toho, aby kládli do stredu Cirkev a jej vieru, využívajú rany týchto našich bratov a sestier a privádzajú veriacich nie k Ježišovi Kristovi, ale k vlastnej osobe, za ktorou sa skrývajú rôzne, hlboké vnútorné zranenia a nevyrovnanosti.

V prvom prípade ide častokrát o malodušnosť, ktorá vedie k falošnej pokore a teda nesplneniu pastierskeho poslanca vyučovať vhod i nevhod, ako to píše svätý Pavol. Následne kvôli vlastnej slabosti sú poplatní rozličným tlakom a trendom, sledujúc nie Božie, ale vlastné záujmy a ambície.

V druhom prípade ide znova o nenaplnené ambície jednotlivcov, ktorí zneužívajú túžbu skupiny veriacich, túžiacich po „pevnej strave náuky“ a pod rúškom ortodoxie a vernosti Tradícii, podobajúc sa však farizejom z evanjelia, znova odvádzajú veriacich nie k Bohu, ale k sebe samým. O týchto Ježiš hovoril ako o vybielených hrobchoch.

Skutočná láska k Tradícií však nesie hlbokú lásku k Cirkvi, ktorá je našou matkou. Veď keby niekoho matka akokoľvek zlyhala, bude chodiť a rozhlasovať tieto zlyhania po okolí? Alebo sa bude snažiť s láskou uzdraviť všetky rany v rodine.

Skutočná láska k Tradícií však v sebe nesie hlbokú vnútornú i vonkajšiu formu. Tak ako v liturgii sú vonkajšie gestá samé o sebe bezvýznamné, kým nie sú vyjadrením vnútorného pôsobenia Božieho ducha.

V dnešnom evanjeliu zo svätého Jána nás Ježiš poučal, ako bude pôsobiť vo svojej Cirkvi *„Duch pravdy, ktorý vychádza z Otca – ten bude svedčiť o mne, a aj vy budete svedčiť.“* Každý veriaci kresťan katolík vie, ak žije úprimným, pokorným duchovným životom, kde sa Duch, o ktorom nám Ježiš hovorí, nachádza. Ježiš si však vedomý toho, že prídu rozbíjači jednoty Cirkvi z oboch strán, o ktorých sme už hovorili, ich aj varuje: *„Príde čas, keď každý, kto vás zabije (a nie nevyhnutne fyzicky), bude sa nazdávať, že tým slúži Bohu. To budú robiť preto, lebo nepoznali Otca, ani mňa.“*

Ako sa teda napokon zorientovať uprostred tohto chaosu?

Ježiš nám dal odpoveď. Kritérium toho, kto je poslaný od Boha je poznanie Otca a Jeho. Vieme, že v Biblii pojem poznania má väčší ako len gnozeologický charakter. Poznať Boha znamená zároveň hlboký osobný vzťah a lásku. Poznanie znamená nielen mŕtve odriekanie rituálov, znamená to hlboký priateľský vzťah s Bohom, tak ako to sledujeme v osobe Mojžiša, ktorý, keď sa zhováral s Bohom, jeho tvár žiarila. Sú to napokon skutky – čnosti, ktoré vyjadrujú kvalitu tohto osobného vzťahu priateľstva s Bohom.

Je zbytočné, aby sa niekto bil za „pravú vieru“ ak jeho skutky mu nie sú svedectvom. Vidíme to veľakrát aj v našich kostoloch, keď sa niektorí snažia poučovať kňazov alebo iných veriacich, čo robia zle, ale už len krátky pohľad do osobného života dotyčného mu je dostatočným svedectvom. Keď niekto, hoci aj nie vlastným previnením nezvládol svoj rodinný či manželský život, je kontraproduktívne, aby išiel hovoriť druhým, čo je správne a čo nie. Pozorujeme to aj v prípade niektorých progresívnych kňazov, ktorí zanechali svoje kňazstvo s falošnými výhovorkami a teraz budú rozdávať rozumy v liberálnych plátkoch.

Bratia a sestry!

Zotrvávejme nasledujúce dni ešte úpenlivejšie v modlitbách s Ježišovou Matkou Máriou. Ona je tá, ktorú svätý Bernard uctieva ako ničiacu všetky bludy. Nech oroduje za Cirkev svojho Syna i za nás, aby sme ostali verní viere jej Syna. AMEN

[1] Roger Scruton, *Jak byť konzervatívec*, Centrum pro studium demokracie a kultury 2021, s. 238.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/horlitelia-pravej-viery/>